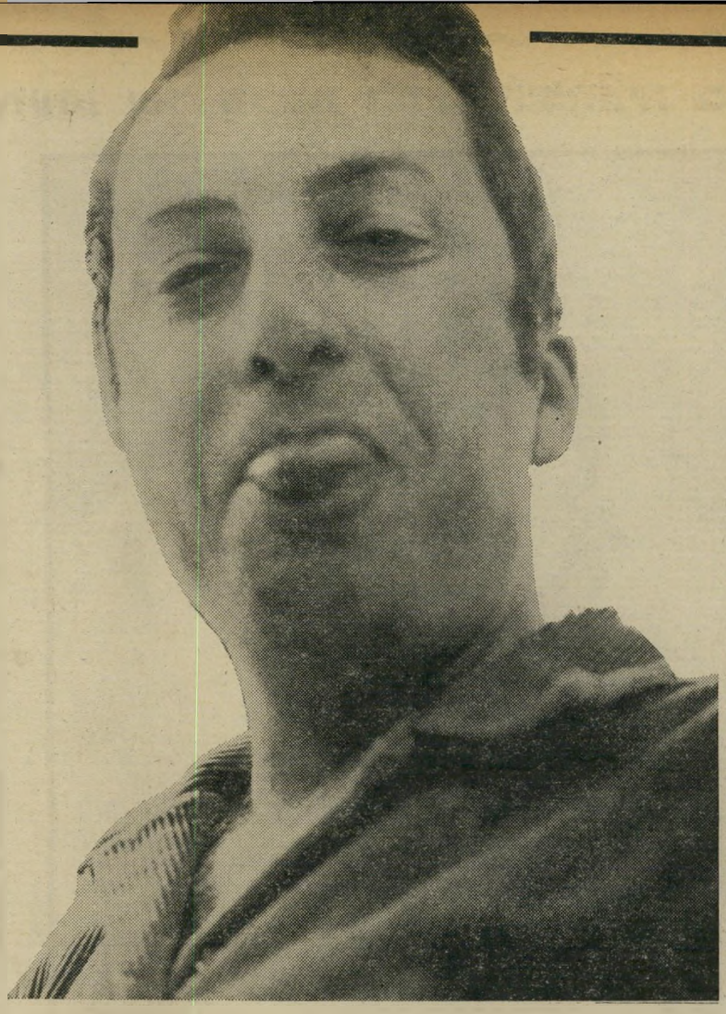

יגאל לביב
צוחק —

בלי לבדקם או לבסס, היא מעשה פסול מבחינה ציבורית.

בבית־המשפט
בעת הוצאת פקודת המעצר נגדו.
יגאל לביב

● העובדה שהמשטרה טוענת כי חשדה כבר מזמן ביגאל לביב שבאיצטלה של עתונאי הוא מבצע מעשי סחטנות, היא חמורה עוד יותר. שכן תפקידה של משטרה אינה לחשוד אלא לחקור. אם היו חשדות, מדוע לא נחקרו, מדוע לא נבדקו עד תום כדי לברר אם יש בהם יסוד או לא?

השיטה של החשדת אדם והכתמתו בידי השלטונות, ללא נסיון להביאו לדין כדי שבית־משפט בלתי תלוי יקבע את אשמתו, היא פסולה ומזכירה משטרים רקובים וטוטאליטריים.

במה חושדים בו?

בראה שהמשטרה הבינה זאת לבד. משום כך לא יכלה להמנע מ־מעצר יגאל לביב כדי להראות לציבור שיש אמת בחשדות שהעלתה נגדו. במה נחשד יגאל לביב?

בפני ועדת הבירור הועלתה שורה ארוכה של חשדות, שלא הותרו לפירסום רשמי. לפיהם הסתבר כי למשטרה יש חשבון ארוך עם יגאל לביב, חבר קיבוץ שובל לשעבר, שהפך לאחד ממקימי ברית־השמאל בישראל יחד עם היותו לכתב הכלכלי של היומון הימני הארץ.

בשעתו, חושדים אנשי המשטרה, בעת פיצוץ פרשת חברת האוניות „סומרפין" מסר יגאל לביב בעת ביקור בשווייץ, מידע למשטרת שווייץ על פעילותה של המשטרה הכלכלית הישראלית שם.

אולם החשד כאילו מעורב יגאל לביב בעסקי סחטנות, התעורר בלב אנשי המשטרה, כפי שהם טוענים עכשיו, בתחילת חודש יולי השנה.

בליל ה־12 ביולי השנה, נעשה נסיון לפרוץ לדירתו של היהלומן אברהם שכטר ברחוב יוסף אליהו 7 בתל־אביב, ליד היכל התרבות. שני פורצים, עבריינים ידועים למשטרה, אברהם ואתד ודוד אסולין, נתפסו על ידי מארב משטרתי כשיצאו מהדירה הנמצאת בקומה השלישית. למשטרה היה מידע מוקדם על נסיון הפריצה וכתוצאה מכך נתפסו הפורצים בשעת מעשה.

בידיהם נמצאו תכשיטים, יהלומים וערימה של מיסמכים. בחקירתם במשטרה טענו השניים כי נשלחו לפרוץ לדירתו של היהלומן שכטר כדי לגנוב מיסמכים הנמצאים שם. באותה הזדמנות עשו גם „עבודה פרטית" גנבו את התכשיטים.

חקירת המשטרה הובילה אל עודד סלפטר, גם הוא מוכר למשטרה (בין השאר כמודיע משטרתי), כמי שיזם את הפריצה. סלפטר, צעיר מופרע ובדאי, הוא שניסה לטעון במשטרה כי פעל בשליחותו של לביב שהיה מעוניין להשיג את המיסמכים בבית שכטר. עדות כתובה על כך נמסרה למשטרה רק יום אחד לפני מעצרו של לביב.

אחריות כבדה

המסמכים בביתו של שכטר, היו שייכים לבנו המנוח, שהיה בשעתו יועץ כלכלי לכמה חברות כלכליות גדולות הפועלות בישראל. בין השאר הכין הד"ר בנימין שכטר המנוח, מחקר מיוחד שעסק בשיטות להעלמת מס והתחמקות מתשלום מסים בישראל.

בזמנו ניסה לביב לקבל את המסמכים שהיו ברשות בנימין שכטר ושאחרי פטירתו עברו לרשות אביו. הוא אף פנה לכמה מוסדות ממשלתיים, כמו למשרד־האוצר ולמשרד־המסחר־והתעשיה, הציע להם להתעניין במסמכים שברשות שכטר.

בינתיים בוצעה הפריצה בבית שכטר. בעקבות פריצה זו מסר לביב לפקידי ממשלה שהמיסמכים שדיבר עליהם נמצאים כעת ברשות המשטרה. אנשי משרד־האוצר בדקו זאת ואומנם כך היה.

אם אומנם היה יגאל לביב מה שהמשטרה מייחסת לו כעת — האיש שהזמין את המיסמכים אצל הפורצים — הוא היה צריך להיות טיפש מוחלט לנהוג כפי שנהג. עובדה היא, שאחרי המשטרה קיבלה את המידע הנ"ל, היא לא עצרה את לביב ולא קראה אותו אפילו לחקירה.

לדברי קציני המשטרה היתה כוונה לעצור את לביב עוד לפני מספר שבועות, אלא שבינתיים התפוצצה פרשת מיסמכי לנסקי ולכן נדחה המעצר כדי לא להחשיד את המשטרה בנקמנות.

טענה זו אינה עומדת במיבחן ההגיון. המידע שצברה המשטרה היה בידיה הרבה לפני שהתפוצצה פרשת מיסמכי לנסקי.

כדאי להבהיר בנקודה זו כי אם גם, במקרה החמור ביותר, נכונים החשדות שמעלה המשטרה נגד יגאל לביב, הרי שספק אם המשטרה תוכל באיזו צורה שהיא להוכיח את טענתה כאילו לביב התכוון בעזרת המיסמכים שהיו צריכים להגנב מבית שכטר, לסחוט מחברות כלכליות. שכן באותה מידה הוא יכול היה להשתמש במיסמכים אלה — אם יזם את גניבתם כדברי המשטרה — **למטרות פרסום עתונאי. במקרה כזה יכולה העבירה שלו להיות טכנית או נוגדת את חוקי האתיקה העתונאית. אבל עתונאים רבים וחשובים בעולם, כמו בן הכט למשל, התפארו כבר כי השיגו סקופים חשובים באמצעות גניבה.**

שר המשטרה
— מי שצוחק אחרון

כתוצאה מכל אלה נוצרו שלוש אפשרויות, באמצעותם ניתן להסביר את פרשת לביב:

● יגאל לביב גילה להיטות יתר להשגת סקופים עתונאיים, מבלי לברור באמצעים לשם השגתם. המשטרה ניצלה משגים שלו בדרך עבודתו העתונאית כדי לנקום בו על השחרת דמותה בציבור באמצעות פיצוץ פרשת מיסמכי לנסקי.

● המשטרה בישלה את כל האישום נגד יגאל לביב מאל"ף עד ת"ו, כדי לנקום בו.

● יגאל לביב נפל קורבן לפרובוקציה מתוכננת, שנועדה להפסיק את סידרת המאמרים שלו בהארץ על לנסקי וסטאשר ושותפיהם, להציג אותו כעבריין שאין להתיחס למה שפירסם.

איזו משלוש אפשרויות אלה היא הנכונה? זאת יצטרך לקבוע בית־המשפט, אם וכאשר יועמד יגאל לביב לדין על המעשים שמיחסת לו המשטרה.

דבר אחד ברור: בעצרה את יגאל לביב, נטלה המשטרה על עצמה אחריות כבדה ביותר. אם תיכשל בנסיון להוכיח את ההאשמות שהיא מייחסת ללביב — יהיה זה קץ תדמיתה של המשטרה כשומרת החוק והמוסר במדינה.